

به نام خداوند بخشنده مهربان

کتاب کار ریاضی

ریاضی‌دان کوچک

پنجم دبستان

شامل:

تمرین‌های هماهنگ با کتاب درسی
نمونه سؤال‌های ارزشیابی برای امتحان‌های نوبت اول و دوم
آزمون‌های پایان درس

مؤلفان: سودابه محمدزاده دوگانه - فریده حیدرقره شیران

سرشناسه	: محمدزاده دوگاه، سودابه، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: کتاب کار ریاضی ریاضی‌دان کوچک پنجم دبستان شامل... / مولفان سودابه محمدزاده دوگاه، فریده حیدر قره شیران.
مشخصات نشر	: تهران: کانون فرهنگی آموزش، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۶ ص، ۲۲×۲۹ س.م.
فروست	: مجموعه کتاب‌های ریاضی‌دان کوچک.
شابک	: 978-600-126-997-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: ریاضیات -- مسائل، تمرین‌ها و غیره (ابتدایی)
موضوع	: ریاضیات -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)
موضوع	: ریاضیات -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (ابتدایی)
شناسه افزوده	: حیدر قره شیران، فریده، ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ۲۵۳/۳۰۶۰/۲۲LB
رده بندی دیویی	: ۲۷۲/۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۲۲۶۸۶۷

انتشارات

کانون فرهنگی آموزش

مجموعه کتاب‌های "ریاضی‌دان کوچک"

عنوان :	کتاب کار ریاضی - ریاضی‌دان کوچک پنجم دبستان
برنامه ریزی آموزشی:	کاظم قلم‌چی
مولف:	سودابه محمدزاده دوگاه - فریده حیدر قره شیران
مدیر تولید	آنا ودودی
ویراستار علمی - نگارشی:	نغمه پویان جم
هماهنگی اجرا و صفحه آرا:	سیره السادات فاطمی
طراح جلد:	زهره تکبیری
نظارت چاپ:	رضا سعدآبادی
قطع:	رحلی
نوبت چاپ:	اول (۱۳۹۲)
چاپخانه:	خجسته
تیراژ:	۸۰۰۰ جلد
لیتوگرافی:	خجسته
قیمت:	۹۰۰۰ تومان
شابک:	(ISBN:978-600-126-997-4) ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۶-۹۹۷-۴

برنامه‌ی ریزی، هدایت و نظارت
بر مجموعه کتاب‌های کار: کاظم قلم‌چی

۱۳۹۲ (۸۰۰۰ جلد) :

چاپ اول

www.ketab.ir

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

(سوره‌ی حجر آیه‌ی ۸۶)

چه زیباست در صدفِ هستی، مرواریدِ خلاقیت را یافتن و به زیورِ وجودِ خود آراستن.

خدا را سپاس می‌گویم که به من عنایت فرمود و توانایی بخشید تا بتوانم این کتاب را به رشته‌ی تحریر درآورم و سهم کوچکی در توسعه و پیشرفت دانش‌آموزان عزیز که همه‌ی آن‌ها را فرزندان خود می‌دانم، داشته باشم.

مجموعه‌ی حاضر، همگام و بر طبق ضابطه‌های کتاب ریاضی پایه‌ی پنجم دبستان نوشته شده است تا به عنوان تمرین، در کنار کتاب درسی مورد استفاده‌ی عزیزان قرار گیرد؛ همچنین نمونه‌هایی از سؤال‌های ارزشیابی، جهت آمادگی برای امتحان‌های نوبت اول و نوبت دوم ارائه شده است. در ضمن، در پایین هر صفحه، پیام کوتاه آموزشی و بهداشتی نوشته شده است که در طول دوران خدمت برایم ملموس بوده و سعی نموده‌ام تا برای فرزندان خوبم یادآوری کرده باشم.

موفقیت شما آرزوی قلبی من است.

فهرست

صفحه

عنوان

۶	یادآوری عددنویسی و مقایسه‌ی اعداد
۱۰	یادآوری جمع و تفریق و ضرب
۱۴	کسر متعارفی (۱)
۱۹	عدد مخلوط (۱)
۲۶	بخش‌پذیری
۳۲	کسر متعارفی (۲)
۳۸	عدد مخلوط (۲)
۴۲	معرفی کیلومتر و کیلومتر مربع
۴۵	نسبت و تناسب
۴۷	ساعت: معرفی ثانیه
۴۹	اعداد مرکب
۵۵	تخمین و اندازه‌گیری
۵۷	مساحت
۶۲	درصد
۶۷	تقارن
۷۱	کسر اعشاری
۷۶	کسر متعارفی (۳)
۸۰	ضرب اعشاری
۸۳	اندازه‌گیری
۸۷	رسم مثلث
۹۲	ساختن اجسام هندسی
۹۴	حجم
۹۶	زاویه و واحد اندازه‌گیری زاویه
۱۰۳	گرم و کیلوگرم
۱۰۶	محیط دایره
۱۱۰	تقسیم کسر متعارفی
۱۱۲	گنجایش
۱۱۵	بررسی اطلاعات و معدّل (میانگین)

راهنمای حل:

عدد نویسی

مرتب: هر عدد، از یک یا چند رقم درست شده است. هر یک از این رقم‌ها، در جای ویژه‌ای قرار گرفته‌اند که به آن، مرتب‌ی رقم می‌گویند.

- جدول ارزش مکانی را بر اساس طبقه‌بندی عددها، رسم می‌کنیم.

مثال:

عدد ۶۲۷,۱۸۹,۴۰۵,۶۸۴ را در جدول بنویسید و بخوانید.

می‌نویسیم:

یک‌ها			هزارها			میلیون‌ها			میلیاردها		
ی	د	ص	ی	د	ص	ی	د	ص	ی	د	ص
۴	۸	۶	۵	۰	۴	۹	۸	۱	۷	۲	۶

می‌خوانیم:

برای خواندن عدد بالا، آن را از سمت راست، سه رقم سه رقم طبقه‌بندی کرده و سپس آن را می‌خوانیم.
ششصد و بیست و هفت میلیارد و صد و هشتاد و نه میلیون و چهارصد و پنج هزار و ششصد و هشتاد و چهار
مقایسه‌ی اعداد

برای این‌که بتوانیم دو یا چند عدد را مرتب کنیم و عدد کوچک‌تر و یا بزرگ‌تر را پیدا کنیم، باید آن‌ها را با هم مقایسه کنیم.

در یک مجموعه از اعداد، آن عدد بزرگ‌تر است که تعداد رقم‌هایش، بیش‌تر باشد.

در یک مجموعه از اعداد، اگر تعداد رقم‌های اعداد برابر بودند، باید به‌ترتیب از سمت چپ هر عدد، مقایسه را آغاز کنیم؛ در مرتبه‌ی یک‌سان، هر رقم که بزرگ‌تر بود، آن عدد بزرگ‌تر است.

مثال:

اعداد زیر را با هم مقایسه کرده و از کوچک به بزرگ مرتب کنید:

$$۱۲۲۶۸ \text{ و } ۳۲۵۷ \text{ و } ۵۳۷۲ \Rightarrow ۳۲۵۷ < ۵۳۷۲ < ۱۲۲۶۸$$

